

בתי הדין הרבניים
בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

“ המערער הוא זה שפתח תיק תביעה לגירושין, ובעילות התביעה כתב המערער “שהמשיבה נמנעה מיצירת קשר שיחה וחיי אישות”, הא ותו לא מידי. אין כל טענה בדבר בגידתה ובקשה להכריז עליה כמורדת, ובכך ניתן לקבוע עליו דין מורד במשיבה.”

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1452106/1

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב מימון נהרי, הרב מרדכי רלב"ג, הרב אברהם מאיר שלוש

המערער: פלוני (ע"י ב"כ טו"ר ישראל צבי בורוכוב)

נגד

המשיבה: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אלימלך דלבקוביץ)

הנדון: העדר ראיה להפסיד את האישה את כתובתה וחיוב הבעל בתשלום הכתובה בתוספת הוצאות משפט

פסק דין

ביום ט' בסיון תשפ"ה (05.06.2025) החליט בית הדין על ניהול מו"מ על הצעת בית הדין לסיום ההליכים. נצטט קטע מההחלטה (ההדגשות לא במקור):

ואכן בית הדין שמע באורך רוח את טענות ומענות הצדדים ועיין בחומר שבתיקים, הכולל תיק בית הדין האזורי והחומר שהמציאו הצדדים בפנינו, ולאחר בחינת טיעוני האישה שנתבקש להמציא ראיות הלכתיות להפסד האישה מכתובתה, ולאחר שיקול דעת ומתוך מטרה לסייע בידי הצדדים הציע לצדדים הצעת פשרה, שעיקרה כדלהלן:

האישה ישלם לאשה בעבור כתובתה סך 120,000 ₪ במקום הסכום הנקוב 150,000 ₪.

הואיל ומתקיים הליך בבית הדין האזורי בנושא הרכוש והזכויות והפנסיוניות ובית הדין התבקש לפני כשבוע למנות רואה חשבון אזי תתקיים הפשרה באופן שלפנינו.

ככל והאישה יצטרך לשלם לאשה בגין הזכויות הפנסיוניות בהתאם לחוק יחסי ממון סך 120,000 ₪ עד 150,000 ₪ כאמור בחוות הדעת האקטוארית ועל פי החלטת בית הדין, אזי יהיה פטור מתשלום שכן הנוהג בבתי הדין שאין כפל זכויות.

ככל והאשה תצטרך לשלם לאיש סכום עד 150,000 ₪ אזי היא לא תשלם לו וזה ייחשב כתשלום על הכתובה.

ככל והיא תצטרך לשלם מעבר לסכום זה אזי היא תשלם רק את היתרה מעבר לסכום 150,000 ₪.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הצדדים וב"כ בקשו פרק זמן של שבעה ימים להמצאת תשובתם ובית הדין נעתר למבוקש.

לאור האמור מחליט בית הדין:

על הצדדים וב"כ להמציא לבית הדין תוך שבעה ימים תשובה להצעה זו וככל שהצדדים יסכימו עליהם להמציא לבית הדין הסכם בהתאם לאמור לחתום על ההסכם גם הצדדים וגם באי כחם ולבקש שבית הדין יתן להסכם תוקף של פסק דין.

בהיעדר הסכמה כל צד ימציא הצעתו להסכם פשרה ובית הדין יתן דעתו בהתאם.

בית הדין ממליץ לצדדים וב"כ לשקול בכובד ראש הצעת פשרה זו שתחסוך מהם עגמת נפש ובזבוז זמן יקר.

המשיבה הסכימה להצעת בית הדין ואילו המערער התנגד.

עתה נותרה לפנינו ההכרעה בערעור לגופן של הטענות.

לתועלת העניין נצטט קטעים מהחלטה קודמת של בית הדין שדן בערעור המקורי של המערער לביטול החלטת בית הדין האזורי מיום 08.10.2023 לחייבו במלוא סכום הכתובה בסך 180,000 ₪.

במסקנת ההחלטה דנן מיום כ"ו בסיון תשפ"ד (02.07.2024), נכתב כדלהלן (ההדגשות לא במקור):

מנגד, ככל שטוען ב"כ המערער שבתוקף הנסיבות טען רק בעניין תקפות ההסכמים אולם יש לו גם עילות נוספות לחייבה בגט ללא כתובה, לא ניתן למנוע ממנו להציג טיעונים הלכתיים המבוססים על נתונים עובדתיים ככל שיציגם בפני בית הדין האזורי שדן בעניינם. עם זאת מהשאלות החוזרות ונשנות של בית דיננו מהן עילותיו הענייניות, לא קיבלנו תשובה מספקת, האם יש כאלה ובפרט אם יהיה ניתן להוכיחן.

אולם מאחר וכבר ניתן לו יומו בבית"ד קמא, והלה לא טען עילות שיש בהם ממש לבית הדין האזורי יש לאפשר למערער לפנים משורת הדין, להעלות טענותיו בפני ביה"ד קמא שלו שיקול הדעת לבחון את הטענות והעילות בהתאם לנתונים העובדתיים שיוצגו בפניו, וכדברי המשנה בסנהדרין (דף ל"א, ע"א) שכל אימת שיביא ראיה יכול לסתור את הדין. אכן עיי"ש שלפעמים אי הבאת העילות בתחילה, יש בה בכדי להעלות חשש שהדברים שאומר אינם אמת.

משורת הדין לא היה מקום להחזירו לבית"ד קמא לקיום דיון חוזר, אך לפנים משורת הדין הצענו לו להחזיר את הדיון לערכאה קמא ובתנאי שיפקיד ערבות, שתכסה הוצאות המשיבה תאפשר לפצותה, והוצאות לאוצר המדינה, אם יתברר שהדיון יהיה דיון סרק. מכיוון שכך ברור שרק המערער מבקש דיון חוזר וביה"ד נענה לו לפנים

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

משורת הדין הוא זה שחייב להפקיד ערובה זו, ולא המשיבה הדורשת לדחות ערעורו ואין לה כל עניין בקיום דיון חוזר לפני משורת הדין.

ככל שהמערער לא ימציא לבית הדין האזורי תוך 14 יום ממתן החלטה זו, בקשה לקביעת מועד לדיון בצירוף עילות הלכתיות המבוססות על נתונים עובדתיים יישאר פסק דינו של ביה"ד קמא בתוקפו.

לאור האמור פוסק בית הדין:

בית הדין מורה למערער להמציא לבית הדין האזורי פתח תקוה תוך 14 יום בקשה מפורטת ובה עילות הלכתיות מבוססות להפסיד את המשיבה מכתובה.

בית הדין האזורי יבחן את הבקשה ויחייב את המערער להפקיד בקופת ביה"ד קמא סך 30,000 ש"ח שתועבר לצד שכנגד בהתאם לשיקול דעתו ככל שיתברר כי הבקשה הייתה קנטרנית ואין בה ממש. ככל שהמערער לא יפעל כאמור, פסק דינו של ביה"ד קמא יעמוד בתוקפו.

יש להעביר עותק מפסק דין זה לבית הדין האזורי פתח תקוה.

בשלב זה אין צו להוצאות. החלטת בית דינו בעניין חיוב בהוצאות תינתן בהתאם להתפתחויות בתיק.

המערער לא הפקיד בבית הדין קמא את הערבות בסך 30,000 ש"ח, רק לאחר מתן הוראה מפורשת של בית הדין בהחלטתו מיום ט"ז באב תשפ"ד (20.08.2024) בה נאמר (ההדגשות לא במקור):

הובאה לעיונו בקשת המערער למתן הבהרה להחלטתנו מיום א' באב תשפ"ד (05.08.2024) שעניינה הפקדת ערבות.

לאחר העיון בבקשה ולמרות שלא ניתנה החלטת בית הדין האזורי להפקיד ערבות כאמור בפסק הדין דנן מחליט בית הדין:

בית הדין מבהיר שפסק הדין שניתן על ידינו מיום כ"ו בסיון תשפ"ד (02.07.2024) קובע שעל המערער להפקיד ערבות להבטחת הוצאות משפט וברור שללא הפקדה בית הדין לא יקיים דיון שיתכן ויהיה דיון סרק המחייב הוצאות משפט, כך שמסקנת פסק הדין שרירה וקיימת גם אם בית הדין האזורי לא בקש זאת בשלב זה.

על המערער להפסיק למשוך ולמסמס ההליך, לקיים האמור בהחלטתנו מיום 5/8/24, ולהציג מידית אסמכתא שהפקיד הסכום הנ"ל, ללא כחל וללא שרק.

לפנים משורת הדין אנו נותנים לו 7 ימים נוספים להגשת האסמכתא.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ללא הצגת אסמכתא כנ"ל לא תינתן למערער הזדמנות נוספת לדיון נוסף בבית ה"ד האזורי, ובית דינו יוציא פסק דינו בערעור מידית.

בתאריך ה' בטבת תשפ"ה (05.01.2025) הוציא בית הדין האזורי החלטת הבהרה בבקשת המערער לקבוע מועד דיון להוכחות טיעונו בעניין חיובו בכתובה בהתאם להחלטת בית הדין דנן וכה כתב (ההדגשות לא במקור):

בהמשך להחלטת ביה"ד הגדול מתאריך 2/7/24 התבקשה הבהרת הצדדים בהחלטה מתאריך 23/10/24 בשאלה האם מעוניינים בניהול הליך הוכחות, או מבקשים הכרעת ביה"ד לפי החומר שבתיק.

האישה הבהירה כי מבקשת פס"ד לפי החומר שבתיק, האיש לא הבהיר בצורה ברורה אולם הגיש בקשה בתאריך 22/12/24 בה פרס את עמדתו בהרחבה, משכך לעמדת שני הצדדים אין צורך בדיון.

לגופו של ענין, בהחלטת ביה"ד הגדול האמורה נכתב כדלהלן:

לאור האמור פוסק בית הדין:

בית הדין מורה למערער להמציא לבית הדין האזורי פתח תקוה תוך 14 יום בקשה מפורטת ובה עילות הלכתיות מבוססות להפסיד את המשיבה מכתובה.

בית הדין האזורי יבחן את הבקשה ויחייב את המערער להפקיד בקופת ביה"ד קמא סך 30,000 ש"ח שתועבר לצד שכנגד בהתאם לשיקול דעתו ככל שיתברר כי הבקשה הייתה קנטרנית ואין בה ממש.

ככל שהמערער לא יפעל כאמור, פסק דינו של ביה"ד קמא יעמוד בתוקפו

מטרת ההליך איפוא, הינה הצגת עילות הלכתיות מטעם האיש להפסיד את כתובת האישה.

בכלל כתבי טענותיו לרבות האחרון שבהם, לא הוצגו עילות הלכתיות כאלו.

לפיכך ובהתאם להחלטת ביה"ד הגדול, פסק הדין של ביה"ד האזורי בעינו עומד.

שורת הדין הייתה לחלט את הכספים שהפקיד האיש בקופת ביה"ד בהוראת ביה"ד הגדול, אכן היות ולא התקיים דיון ולפנים משורת הדין, המזכירות תשיב את הכספים לאיש.

על החלטה זו הגיש המערער בקשה למתן הכרעתנו בערעור המקורי שהגיש עקב אי מתן החלטה בבית הדין האזורי.

בהחלטת בית הדין מיום ז' בטבת תשפ"ה (27.01.2025) קבע בית הדין כתנאי לשמיעת הערעור במתכונתו הנוכחית כדלהלן (ההדגשות לא במקור):

הובאה לעיוני בקשה מטעם המערער לקיים דיון.

בתיק זה הוגש ערעור על החלטתו של בית הדין האזורי מיום 31.8.23 אשר חייב את המערער בכתובת המשיבה, התקיים דיון ב-26.6.24 ובו

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הועלתה הטענה כי למעשה בית הדין האזורי התמקד רק בעניין הסכמי הגירושין הקודמים שנפסק שאינם בתוקף, אולם לא שמע את טענות המערער לגבי אי חיובו בכתובה, משכך הוחלט כי יתאפשר למערער לשוב לבית הדין האזורי ולבקש כי זה יבחן מחדש את עניין הכתובה וזאת על בסיס טענות הלכתיות מנומקות שיעלה המערער בפניו.

הותנה גם כי בדיקה זו תעשה בכפוף להפקדת סך של 30 אלף ₪ שיועברו למשיבה במידה וימצא כי מדובר בטענות סרק.

ובכן חזר המערער לבית הדין קמא והגיש בפניו את טענותיו, בהסכמת הצדדים לא התקיים דיון ובית הדין בחן את הדברים על סמך הטענות שהוגשו בפניו, ולאחר מכן החליט כי לא הועלה בפניו כל טענה שיש בה כדי לשנות את חיוב הכתובה.

המערער שב לבית הדין הגדול וביקש לקיים דיון בטענותיו.

על פניו מדובר בערעור בזכות, ויש לאפשר למערער להשמיע לגופם של דברים את דבריו בפניו. אולם לאחר שעיינתי בתיק הגעתי למסקנה כי ערעור יתאפשר רק אם יפקיד המערער סך של 18 אלף ₪ בקופת בית הדין, ומובהר כי סכום זה הינו בנוסף להפקדה המקורית שנעשתה על פי החלטה מיום 31.12.23.

מובהר גם כי משמדובר בסיבוב שני בבית הדין הגדול, ובהתייחס גם לכך שבית הדין האזורי לא חייב בהוצאות בהליך האחרון, על המערער לקחת בחשבון כי יתכן בהחלט כי בית הדין הגדול יראה את הערעור בתור ערעור סרק, ויחייב בהוצאות.

יש להוסיף כי לדברי המערער יש סיכוי כי במסגרת הליכי הרכוש יצטרך להעביר למשיבה רכוש בסכום שגדול מסך הכתובה, ואם כך הם הדברים הרי שבכל מקרה אין טעם בקיום דיון בבית הדין הגדול.

בטוחות כאמור יופקדו תוך 14 יום, בהעדר בטוחות ייסגר התיק, ומובהר מראש כי בקשה להפחתת בטוחות לא תתקבל.

המערער הפקיד את הסכום הנוסף שנקבע בהחלטה ונקבע מועד לדיון.

בתאריך ח' בסיון תשפ"ה (04.06.2025) התקיים דיון בפנינו, בית הדין שמע באורך רוח את הצדדים ועיין בחומר הרב שבתיקים ולאחר שיקול דעת הציע לצדדים הצעת פשרה כפי שהבאנו לעיל.

הצדדים נתבקשו להמציא את עמדתם.

כאמור לעיל המשיבה הסכימה להצעה והמערער סירב.

המשיבה המציאה מסמך רפואי להזמת טענת המערער, בדבר חשש לבגידתה עם גבר

זר.

עד כאן השתלשלות העניינים.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תקציר עובדתי

בתאריך חתמו הצדדים על הסכם ממון שאושר בבית משפט.
בתאריך נישאו הצדדים זל"ז כדמו"י, ולהם שלושה ילדים, מהם שניים בגירים והאחת קטינה כבת שש עשרה.

בתאריך 16.08.2021 חתמו הצדדים על הסכם גירושין ובו וויתור המשיבה על כתובתה.

ההסכם לא אושר בשום ערכאה.

בתאריך 24.08.2021 עזב המערער את הבית המשותף, שמונה ימים לאחר חתימת ההסכם.

בתאריך 27.08.2021 חתמו הצדדים על הסכם גירושין מתוקן ושוב ללא אישור ערכאה כל שהיא.

בתאריך 26.12.2021 פתחה המשיבה תיק תביעה בבית משפט למזונות ילדים.

בתאריך 29.12.2021 פתח המערער תיק תביעה לגירושין ובהמשך כרך לו תביעה לחלוקת רכוש.

בתאריך 24.02.2023 פתחה המשיבה תיק תביעה לכתובה.

בתאריך 29.06.2022 התקיים דיון להוכחות בתביעת הגירושין של המערער ובתביעת המשיבה לכתובה.

הצדדים התבקשו בהחלטת בית הדין להמצאת סיכומים.

הצדדים המציאו סיכומים וכאמור ניתנה החלטה המחייבת את המערער לשלם למשיבה מלוא סכום הכתובה בסך 150,000 ₪.

בתאריך 31.07.2022 התגרשו הצדדים.

הטיעונים המרכזיים של המערער

שגה בית הדין בהכרעתו בתביעת הכתובה ללא קיום הליך ומבלי שהסיכומים נדרשו לכך, אלא לעניין ההסכמים שנחתמו האם הם בתוקף או לא, ויש לראות בכך פגם בהליך.

שגה בית הדין לחיובו בתשלום מלוא סכום הכתובה, הואיל ולטענתו המשיבה הפסיקה לקיים יחסי אישות עמו, ויש לראות בה כמורדת המפסידה כתובתה.

במהלך הדיון בפנינו טען המערער כי המשיבה יצרה קשר אינטימי עם גבר זר בעת ששהתה בבית חולים בחו"ל, ואף נדבקה במחלת מין. מציין למה שאמר לה הגבר "בואי להצטלם בעירום".

לסיכום: עותר לביטולה של ההחלטה נשואת הערעור.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תגובות מרכזיות של המשיבה

המערער לא המציא אף עילה להפסד המשיבה מכתובה. טוענת המשיבה שהקשר שהיה לה עם הגבר זר, שלא הכירה אותו כלל והייתה במצב בריאותי קשה, היה באמצעות הפייסבוק, אולם לא היה לה עימו מעבר לשיחות כלליות ולא כלום.

באשר לטענת המערער שנדבקה במחלת מין, טוענת שהיא עברה השתלה ומערכת החיסון שלה הייתה מאד חלשה. הציגה מסמך רפואי שאין לזה קשר עם יחסי מין.

עוד טוענת כי המערער בגד בה עם אישה אחרת, והציגה ראיות לכך בבית הדין האזורי.

לסיכום: דורשת לדחות את הערעור על הסף ולחייבו בהוצאות משפט.

דיון והכרעה

לאחר שבית הדין שמע באורך רוח את טענות ומענות הצדדים ועיין בחומר הרב שבתיקים עמדת בית הדין שיש לדחות את הערעור.

להלן נימוקינו:

בית הדין לא מצא כל טענה מבוססת המקימה עילה הלכתית המצדיקה הפסד המשיבה מכתובה.

נדגיש כי על המערער היה נטל ההוכחה להמציא ראיות ברורות ומבוססות לטעונו, דבר שלא הצליח להראות לבית הדין האזורי ולא לבית הדין דנן.

נדגיש מדוע על המערער מוטל נטל ההוכחה לטעונו:

א. המערער הוא זה שעזב את הבית כשמונה ימים לאחר שחתמו על הסכם גירושין ובו ויתרה המשיבה על הכתובה.

יש להניח שהמערער חישב דרכיו כדי לעזוב את הבית ולהתגרש לאחר שהצליח להביא את המשיבה להסכמה לויתור על כתובה.

ב. המערער הוא זה שפתח תיק תביעה לגירושין, ובעילות התביעה כתב המערער "שהמשיבה נמנעה מיצירת קשר שיחה וחיי אישות", הא ותו לא מידי. אין כל טענה בדבר בגידתה ובקשה להכריז עליה כמורדת, ובכך ניתן לקבוע עליו דין מורד במשיבה.

ג. הסכמי הגירושין שנעשו אינם בעלי תוקף כפי שנימק בית הדין האזורי בהחלטתו הראשונה. נצטט מנימוקי ההחלטה:

לאחר העיון בחומר שבתיק ובטענות הצדדים ונספחיהם, ביה"ד פוסק כי כלל ההסכמים שנחתמו באופן מלא או חלקי על ידי הצדדים או מי מהם, אינם מסמך משפטי מחייב.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

במקרה זה אין צורך להידרש לנדון ההלכתי-משפטי בדבר תוקף הסכם גירושין שנחתם ולא אושר בפני ערכאה משפטית, זאת משום שהצדדים ובפרט האיש, הוכיחו בפעולותיהם מעל לכל ספק כי החתימה על ההסכמים לא הייתה בעלת מעמד של קנין הנעשה בגמירות דעת מוחלטת או, למצער, כמסמך בעל תוקף משפטי מחייב.

זמן קצר אחרי החתימה על ההסכם הראשון שנחתם בתאריך 16.8.21, הפציע לעולם הסכם נוסף בתאריך 27.8.21, לא זו בלבד שרגליים לדברי שהאשה צודקת בטענתה כי רק היא חתמה בשעתו על ההסכם [זאת הן עקב התאריך המופיע רק ליד חתימתה ונעדר ממקום חתימת האיש, כמו כן מהמסמך שנותר ברשותה ובו רק חתימתה וללא חתימת האיש], אך יתירה מזו, האיש עצמו הוכיח בפעולותיו ובהתנהלותו המשפטית כי לא ראה בהסכם מסמך סופי ומחייב ועל כן הגיש לאישה מסמך חלופי לחתימתה.

תעיד על כך גם העובדה שהצדדים לא נהגו כלל על פי ההסכם, עזיבת האיש את הבית הייתה לצורך מגורים עם אישה אחרת, לטענתו רק עקב המצב הלחץ נפשית, לטענת האשה לצורך חיים אינטימיים עם אישה זרה. כך או כך, העזיבה לא הייתה לצורך קיום ההסכם אלא לצורך מגורים עם אישה זרה מסיבה כזו או אחרת.

לאחר חתימת שני ההסכמים נפתח תיק יישוב סכסוך והתקיימו פגישות מה"ת ופגישת גישור, מה שמלמד כי הסכמות סופיות לא היו.

כמו כן, האיש שלח לאישה הסכם שלישי וביקש שתחתום עליו, עצם העובדה שהאיש הסתיר זאת, מעידה על חוסר תום לב בטענתו לגמירות דעת בשני ההסכמים הראשונים.

את חוסר תום לבו של האיש יש ללמוד גם מהעובדה שבדיון הראשון בתאריך 2.2.22, כשהיה האיש מיוצג על ידי ב"כ הראשונה, לא העלה האיש דבר וחצי דבר מטענות אלו בדבר ההסכם אלא הציג עילות גירושין, רק בסוף הדיון ובחצי משפט מצאה ב"כ האיש לנכון להעלות את הנושא.

נושא מעין זה מקומו בתחילת הדיון וכטענה מקדמית.

רק בדיון ההוכחות בתאריך 29.6.22 לאחר החלפת הייצוג, עלתה לפתע הטענה בדבר ההסכמים כטענה מקדמית.

ביה"ד העיר מיידית לב"כ האיש על מקומה של טענה זו בדיון ראשון ולא בדיון הוכחות.

לא ניתן להתעלם מכך, ויש בהתנהלות זו כדי להעיד יותר מכל על העובדה שהאיש לא ראה בהסכמים כהסכמים סופיים ומחייבים ועל כן פנה לאפיק של תביעה.

לאחר מכן אושרו הסכמות בבית המשפט בדבר מזונות ילדים, מה שמלמד כי ההסכם שנחתם, היה בעיני הצדדים כבטל ומבוטל, הסכם גירושין

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מהותו הסדרת כלל הנושאים הקשורים בגירושין כחטיבה אחת, פרימת נושא אחד מכלל הנושאים ובפרט נושא מזונות הקטינים, מהווה הוכחה כי כלל ההסכמות לא ההבשילו לכדי מארג שלם של הסכמה.

אם לא די בכל אלו, בתאריך מאוחר הרבה יותר (3.4.22) האיש פתח תיק תביעת גירושין אליה נכרך נושא הרכוש, ובכתב התביעה טרח לציין כי מתנהל משא ומתן וככל והוא לא יבשיל להסכמות, ידרוש את הכרעת בית הדין בנושאים אלו.

אם כן, האיש עצמו הוכיח בשלל פעולותיו והתנהלותו כי החתימה על ההסכמים לא הייתה מתוך גמירות דעת מוחלטת, לא ההסכם הראשון ובוודאי לא השני וקל וחומר לשלישי.

עולה מכל האמור, כי הוויתור על הכתובה שבמסגרת הסכמי הגירושין השונים אינו בר תוקף, ומשכך חזרה לאיש חובתו בתשלום הכתובה.

עד כאן מנימוקי הדיין הרה"ג נחמיה נשר שליט"א.

ובהמשך הוסיף האב"ד הרה"ג אברהם מייזלס שליט"א:

אך החמור מכל, שעל ההסכם השני מתאריך 27/8/21 שחתמה עליו רק האשה, והבעל סירב לחתום מפני שלדבריו האשה ביצעה בו שינויים (כפי שהוכיחה מהודעות הווטסאפ ששלח לה האיש). בלי כל בוושה הוא מציג היום בפני ביה"ד את ההסכם הזה שהוא חתום גם על ידו, ומנסה להוליך שולל את ביה"ד, כאשר חתימתו המאוחרת על ההסכם היא רק כדי ליצור מצג תעותים בפני ביה"ד. מדהים שהאיש עצמו הודה בדיון כפי המצוטט בפרוטוקול הדיון מתאריך 29/6/22 (שורות 110-122) שהוא סירב לחתום על ההסכם, ובמקביל הוא מציג לביה"ד מבלי למצמץ שהנה כיום ההסכם חתום גם על ידו. האם האיש מצפה שביה"ד יוכל להתייחס ברצינות לטענותיו כאשר הוא מפגין חוסר אמינות.

סיכום ממצה למקרה זה. ההתרשמות של ביה"ד היא כי מדובר בזוג שהבעל ישראלי (צבר), ניצל את תמימותה של אשה עולה חדשה מבריה"מ, על כל המשתמע.

כראיה לאבחנה זו, יוכיחו סעיפים 13.2 ו-13.3 להסכם, שנחתם ואושר בביהמ"ש בין הצדדים ערב נישואיהם בעניין מזונות הילדים, וביהמ"ש אכן לא אישר סעיפים אלו.

המורם מהאמור: האיש לא הוכיח כל עילה עובדתית או משפטית להפסיד את האשה מכתובתה, ולכן על האיש לשלם לאשה את מלא הכתובה.

ובכן בית הדין האזורי שהכיר את הצדדים וב"כ לפני ולפנים, מצביעים על התנהלותו הבלתי ראויה בלשון המעטה של המערער וניסיון ניצול המשיבה.

נציין, כי גם בית הדין דנן התרשם מהתנהלותו של המערער וב"כ על שלל בקשותיו וטיעונו חסרי בסיס עובדתי, שעיקרן להכפיש את המשיבה בטענה לבגידה כביכול. לאחר

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

שראינו את המסמך הרפואי אין כל ספק שאין בדל ראיה לטענת המערער לבגידה ולא למרידה, בעוד שעל ראשו בוערים שני כובעי מרד, האחד עזיבתו את הבית והשני פתיחת תיק תביעה לגירושין, ואין חולק שנטל ההוכחה עליו להפסיד את המשיבה מכתובה.

אין כל בסיס לטענתו לויתורה על הכתובה בשני הסכמים שחתמה עליהם מהנימוקים שפורטו בנימוקי בית הדין האזורי, שההסכמים לא אושרו בשום ערכאה ואינם מבטאים גמירות דעת כלל.

זאת ועוד. התחייבות הבעל לשלם לאשה כתובתה תחת החופה זו תקנת חז"ל שעל כל חתן להתחייב בהתחייבות גמורה שאינו יכול להתנער ממנה ללא העילות ההלכתיות המובאות בפוסקים, ראה שו"ע סימן ע"ז קט"ו וקנ"ד ועוד, מה שלא הצליח המערער להוכיח כלל.

התחייבות זו הינה אבסולוטית ולא ניתנת לערעור בגין טענות בעלמא שהאישה אינה מקיימת עמו יחסי אישות ללא כל ראיה של ממש.

נצטט קטע מפסק דין שנכתב ע"י אחד מחברי ההרכב, להלן ציטוט:

למהותה של הכתובה

לעניין זה נוסף ונחדד את ההסבר לתקנת חז"ל שתיקנו כתובה ולמהותה של הכתובה, ונצטט קטע שכתב החזון איש בספרו (כתובות סימן ס"ה אות ח'): "שטר הכתובה הוא תקנת השלום בין הבעל לאשתו, והוא ביטחון ושלוות האישות ביניהם."

כלומר: תקנת חכמים לכתוב כתובה שבה הבעל מתחייב לאשתו שאינה תקנה לכתובת 'שטר טקסי', אף שיש הטועים וחושבים כך, אלא תקנה שמטרתה יצירת יציבות למערכת נישואין, כהגדרת חז"ל "שלא תהא קלה בעיניו להוציאה" – אינה מתמצה רק בפן זה של יצירת הנישואין אלא מיועדת, ופן זה הוא חלק מכך, לעגן מערכת בריאה וחזקה של ביטחון ושלווה של האישה בנוגע לאישות שבין הצדדים, מערכת הכוללת את מסגור היחסים בין בני הזוג בהתאם לתנאים ולכללים שעליהם הסכימו להשתיתם ובהם עליהם לעמוד.

ומכאן למקרה דנן: המשיב הודה שניסה לשכנע את המערער לקיים עמו יחסי אישות בהיותה נידה – דבר שמאוס בעיניה ומנוגד לבקשתה ולהסכמתם של שני הצדדים טרם נישואיהם, כפי שהודה המשיב, לבסס את מערכת הנישואין על אדני ההלכה ובכללם שמירת טהרת המשפחה שהיא ערך עליון אצל בני זוג שומרי תורה ומצוות.

המערער שגדלה על ערך זה התנתה עם המשיב, כאמור, כי נישואיהם ינוהלו בהתאם לערך זה, והוא הסכים לקבל על עצמו את שמירת טהרת המשפחה והבטיח לה זאת, כפי שהצהיר לפנינו וכפי שתועד ונרשם בפרוטוקול.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מעשה זה של שכנוע להפר את התנאי שהתנו הצדדים ביניהם עוד בטרם הנישואין הוא 'הפרה יסודית' של ה'הסכם' שביניהם, מלבד היותו מנוגד להלכה, ולא בכדי ערער מעשה זה את יסודו של הבית והפר את בטחונה ושלוותה של המערערת בהקשר היסודי והרגיש ביותר של האישות שביניהם. הכתובה, כדברי החזון איש באה לשמר ביטחון ושלווה אלה, ואף שאף עליהם באה ההתחייבות הכספית שבה להגן, ובכך אף להגן על חיי הנישואין עצמם, וכמה יפים הם לכאן דברי החזון איש, שכן אם המשיב לא היה חותר תחת התחייבותו הבסיסית שעליה הסכימו הצדדים להשתית את ביתם, ולו מן החשש לחיובו בתשלום הכתובה, אכן הייתה יציבות הבית נשמרת ופירוק מערכת הנישואין היה נמנע.

מחובתו של בית הדין לעמוד איתן על משמר זה של חובת הבעל בכתובת אשתו בתובעו גירושין ללא שיוכיח את אשמת האישה בהם, ולא כל שכן כשמתברר כי הרס מערכת הנישואין נגרם בשל הפרתו את כללי מערכת הנישואין שייסדו הצדדים בעת נישואיהם. אי-עמידה של בית הדין על משמר זה תגרום להפרת יציבות הבית ותיתן הזדמנות לכל הבא להפר את יציבות הבית לעשות זאת ביודעו כי יוכל להיפטר מן ההתחייבויות שנטל על עצמו.

עד כאן קטע מפסק דין אחר המגדיר את מהות הכתובה.

המעיים היטב יראה נכוחה שהמערער לא המציא כל טענה של ממש, ויש לדחות את הערעור.

סיכום

מכל הלין טעמי ונימוקי ולאור הפירוט של הנתונים העובדתיים שהונחו לפנינו אין עילה הלכתית להפסיד את המשיבה מכתובה.

בית הדין סבור שבנסיבות מקרה זה שהמערער הוליד את המשיבה שולל בערעורים הנ"ל שגרמו להוצאות משפטיות כבדות למשיבה שיש לראות זאת כערעור סרק, וזאת בהתאם לכללי הלכה שנפסקו בשו"ע חו"מ סימן י"ד סעיף ה' ובנו"כ שם, ובית הדין נתן דעתו על כך כבר בהחלטה הראשונה שלפנים משורת הדין ניתנת למערער האפשרות לבקש דיון להוכחת טיעונו, דבר שלא הצליח להראות לבית הדין האזורי.

גם בתיק דנן בית הדין חייבו בהפקדת ערבות נוספת מאחר שלא מצא לנכון שיש ממש בדבריו.

נציין כי בית הדין עשה מאמץ כביר להביא את הצדדים להצעת פשרה שהתקבלה על המשיבה ואילו המערער התנגד.

לאור האמור פוסק בית הדין:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

- א. הערעור נדחה בהיעדר תשתית ראייתית לעילת הפסד המשיבה מכתובה על פי כללי ההלכה.
 - ב. בית הדין מחייב את המערער לשלם למשיבה סך 20,000 ₪ הוצאות משפט.
 - ג. התשלום יועבר מכספי המערער שהופקדו בקופת בית הדין בהתאם לנהלים.
 - ד. יתרת הסכום תושב למערער בהתאם לנהלים.
 - ה. ככל שיתברר כי המשיבה תקבל מזכויותיו הפנסיוניות של המערער בהתאם לחוק יחסי ממון, יקוזז סכום זה מסכום הכתובה.
 - ו. יש להעביר עותק מפסק דין זה לבית הדין האזורי פתח תקוה.
 - ז. בית הדין מורה על סגירת התיק.
 - ח. ניתן לפרסם בהשמטת שמות ומספרי זהות.
- ניתן ביום ג' בתמוז התשפ"ה (29/06/2025).

הרב אברהם מאיר שלוש

הרב מרדכי רלב"ג

הרב מימון נהרי

מסמך זה עלול להכיל שינויי עריכה והגהה

גט

OVER

משפחה • משפט • ומה שביניהם

WWW.GET-OVER.CO.IL

